

Fira gudstjänst – där du är

Fastans och påskens texter – så att du kan fira gudstjänst hemma

FOTO: PETER EBBESSON

Från fastlag till påsk

Perioden i kyrkoåret från Fastlagssöndagen till Annandag Påsk speglar det stora dramat i Kristi liv och i en människas liv. Med detta häfte vill vi bjuda in dig att delta i dramat och be tillsammans med andra också när vi inte har möjlighet att samlas många till gudstjänst. Medarbetare från Svenska kyrkan i Lund har tagit fram materialet. Genom bönen förenas vi med varandra och med Gud. Bönen trotsar avstånd och gränser.

Vi börjar på Fastlagssöndagen. Då inleds de tre dagarna av fest och upptåg innan vi på Askonsdagen går in i fastan. Genom fastesöndagarnas olika teman vandrar vi vägen av fördjupning och förberedelse inför påskan. Mediterar över hur Kristus går djupast in i vårt lidande, i vår ensamhet. Hur han vandrar kärlekens väg med oss och för oss. Fyrtio dagar varar fastan. Lika många dagar som Kristus är i öknen i närkamp med ondskan innan han börjar sin verksamhet. Fyrtio, på franska quarante. Det är samma ord som i karantän. Också med tillståndet av karantän är Kristus förtrogen.

Gläd er är Midfastosöndagens tema och livets bröd är i fokus. Söndagen nio månader före jul möter vi en omtumlad ung kvinna längs vägen. Vi rastar en stund och gläds med Maria på Marie bebådelsedag.

Under Stilla veckan intensifieras händelserna. Palmsöndagen blandning av jubel och allvar. Skärtorsdag, Långfredag och Påskdag – de tre heliga dagarna. Vakan, korset och den öppna graven. På Annandagen får vi tillsammans med några av lärjungarna förnimma hur Kristus är mitt ibland oss när brödet delas. Under femtio dagar varar påskan. Kanske uttryck för gudomlig vishet att påskan är längre än fastan.

Framför oss ligger en tid i kyrkoåret som speglar det stora dramat. Låt oss förenas i bön och meditation under denna period var vi än befinner oss.

Lena Sjöstrand, Domkyrkokaplan

Fastlagssöndagen

Tema: Kärlekens väg

Tänd ett ljus

Psalm 135

1. Se, vi går upp till Jerusalem
i heliga fastetider
att skåda hur Jesus Krist, Guds Son,
i syndares ställe lider.
2. Se, vi går upp till Jerusalem.
Vem går att med Herren vaka
och, såsom vår himmelske Fader vill,
den smärtfyllda kalken smaka?
3. Se, vi går upp till Jerusalem,
till Frälsarens kors och pina,
till Lammet, som offras för världens skuld,
för dina synder och mina.
4. Se, vi går upp till Jerusalem,
till staden den evigt klara.
Oss Frälsaren sagt att där han är,
där skall vi med honom vara.

Dagens bön

Gud, som genom Kristus har försonat världen med dig själv,
låt din goda vilja bli synlig för oss.

Ge oss kraft att gå lidandets och kärlekens väg.

I Jesu namn.

Amen

Första Korinthierbrevet 13:1-13

Om jag talar både människors och änglars språk, men saknar kärlek, är jag bara ekande brons, en skrällande cymbal.

Och om jag har profetisk gåva och känner alla hemligheterna och har hela kunskapen, och om jag har all tro så att jag kan flytta berg, men saknar kärlek, är jag ingenting.

Och om jag delar ut allt jag äger och om jag låter bränna mig på bål, men saknar kärlek, har jag ingenting vunnit.

Kärleken är tålmodig och god. Kärleken är inte stridslysten, inte skrytsam och inte uppblåst.

Den är inte utmanande, inte självvisk, den brusar inte upp, den vill ingen något ont.

Den finner inte glädje i orätten men gläds med sanningen.

Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den.

Kärleken upphör aldrig. Den profetiska gåvan, den skall förgå. Tungotalet, det skall tystna. Kunskapen, den skall förgå. Ty vår kunskap är begränsad, och den profetiska gåvan är begränsad. Men när det fullkomliga kommer skall det begränsade förgå.

När jag var barn talade jag som ett barn, förstod som ett barn och tänkte som ett barn. Men sedan jag blev vuxen har jag lagt bort det barnsliga.

Ännu ser vi en gåtfull spegelbild; då skall vi se ansikte mot ansikte. Ännu är min kunskap begränsad; då skall den bli fullständig som Guds kunskap om mig. Men nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken.

Reflektion

Vi är på väg in i fastetiden, den 40 dagar långa fasta som avslutas på påsknatten.

Fastan är en tid då vi kan utmanas att ifrågasätta oss själva och vårt sätt att leva. Detta är en tid då vi kan fundera över hur vi lever våra liv och om vi vågar låta den kärleken verka i våra liv som vi fått ta del av genom Jesus själv? Hur får den kärleken ta sig uttryck? Bidrar jag till att göra kärleken större? Vågar jag gå kärlekens väg? Vi kan försöka se på de vägar i livet som vi har gått, de som vi går och de som vi kommer att gå. Vi kan se om de är raka eller krokiga, om de är genvägar eller senvägar, om de är omvägar eller återvändsgränder. Fastan behövs för att vi var och en på vårt eget vis ska kunna få en möjlighet till en närmare relation till oss själva genom Gud. Men också en närmare relation till verkligheten. När vi får erbjudandet om att gå kärlekens väg med Jesus under fastetiden kan vi få insikt om hur livet skall levas. Vi får en mall där ramen är kärleken. Den förbehållslösa kärleken som handlar om att ge, inte kräva, om att ge utan att kväva.

Josefin Gustafsson Andersson -komminister i domkyrkoförsamlingen

Psalm 738

1. Herre, du vandrar försoningens väg,
själv både flyktig och fredlös.
Smärtornas gata med hetta och damm
drev dig din kärlek att gå.
Visa oss vägen, försoningens Herre.
Ge oss nu viljan att gå den.
2. Herre, du visar oss frihetens väg.
Fri är blott den som kan tjäna,
den som av kärlek kan glömma sig själv,
den som fått mycket förlåtet.
Visa oss vägen, du frihetens Herre.
Ge oss nu viljan att gå den.
3. Herre, du vandrar gemenskapens väg.
Lär oss att gå över gränser.
Kunskap och sanning och omsorg och rätt
får vi som syskon nu dela.
Visa oss vägen, gemenskapens Herre.
Ge oss nu viljan att gå den.

4. Herre, du visar oss himmelens väg,
den som oss leder till livet.
Målet är himlen, men jorden vår väg.
Själv går du här vid vår sida.
Visa oss vägen, du himmelens Herre.
Ge oss nu viljan att gå den.

Förbön

Gud vi kommer till dig med allt det som ryms i våra liv, alla våra tankar,
all vår längtan och våra drömmar.

Tack för människor vi möter, för erfarenheter, för kunskap och nya insikter.

Gud ta emot det som inte blir som vi hade tänkt oss, det som vi ångrar och det som blir fel.

Vi ber för alla som på olika sätt känner sig utanför, för alla som förlamas av känslan av
vilsenhet och otillräcklighet, ge oss av din frimodighet och kraft.

Gud vi ber för den värld vi lever i och som präglas av så mycket lidande och död. Vi ber
om fred, rättvisa och försoning mellan människor som strider. Vi ber för dem som saknar
det nödvändigaste, de som saknar vatten och mat för dagen. Gud var ett ljus i mörkret för
alla som lider på olika sätt, för alla som är rädda, sjuka, ensamma, som sörjer.

Gud vi är alla på väg någonstans, vissa vet vilket mål de har, andra famlar. På vägen kan vi
känna både visshet och ovisshet. Var nära oss. Oavsett hur våra vägar ser ut, var nära oss
och låt oss känna att du finns i våra liv med din aldrig sinande kärlek.

Hjälp oss att se varandra, ta hand om varandra och leva öppet och varsamt med varandra.
Amen

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.

Ge oss i dag det bröd vi behöver.

Och förlåt oss våra skulder liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning utan rädda oss från det onda.

Ditt är riket.

Din är makten och äran i evighet.

Amen.

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevara oss.

Herren låt sitt ansikte lysa över oss och vare oss nådig.

Herren vände sitt ansikte till oss och giv oss frid.

I Faderns och Sonens och den heliga Andes namn.

Amen.

Askonsdagen

Tema: Bön och fasta

Tänd ett ljus

Psalm 184

1. Jesus kär, var mig när och livets väg mitt hjärta lär. När dagen gryr, när natten skymmer, Jesus kär, var mig när.
2. Håll du mig, tätt vid dig och jämna för min fot din stig. I glädjen och i sorgen lika, håll du mig, tätt vid dig.

Dagens bön

Kärlekens Gud, som märkt oss med korsets tecken, hjälp oss att i Kristi efterföljd bedja, försaka och leva så att tro och handling förenas. I Jesu namn. Amen

Matteusevangeliet 6:16-18

Jesus sade: "När ni fastar, se då inte dystra ut som hycklarna, som vanställer sitt utseende för att människorna skall se att de fastar. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. Nej, när du fastar, smörj in ditt hår och tvätta ditt ansikte, så att inte människorna ser att du fastar, utan bara din fader i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig."

Reflektion

Vad är meningen med att fasta? Ett av de mer populära svaren i vårt samhälle idag är att det är nyttigt för kroppen. För många troende handlar det mer om solidaritet, om att avstå och dela med sig mer än vanligt, om ett sätt att komma närmare Gud och hitta tillbaka till det väsentliga i livet.

Till hälsoidealet förhåller vi oss ibland så att det stundtals tycks viktigare att man visar och pratar om hur hälsosamt man lever än att man faktiskt själv mår bra av det. När idealet är att vi ska söka Gud finns samma risk, att vårt fokus hamnar på den uppmärksamhet och beundran vi kan få om vi i andras ögon närmar oss idealet, men att vi glömmer det viktigaste.

Närheten till Gud har ett egenvärde och väcker vår kärlek. Både att unna sig och att kunna avstå är nog viktigt i vårt sökande efter befrielse, livsglädje, gudsnärvaro och en bättre värld för alla, men båda kan mista sin betydelse om man gör dem för syns skull.

Helena Agrell, präst, Sebastian Becke Diakon -Lunds östra stadsförsamling

Psalm 271

1. Närmare, Gud, till dig, närmare dig! Om det än blir ett kors som lyfter mig, sjunger jag innerlig: Närmare, Gud till dig, närmare, Gud, till dig, närmare dig!

2. Döljer för pilgrim trött solen sitt sken, blir än min huvudgård hårdaste sten,
skall jag dock drömma mig närmare, Gud, till dig, närmar, Gud, till dig, närmare dig!
3. Där skall all nåd du gav stå för min syn såsom en stege, rest upp emot skyn.
Änglar där vinkar mig närmare, Gud, till dig, närmare, Gud, till dig, närmare dig.

Förbön

Gud, ta emot oss i fastans tid, när vi söker din hjälp för att lära känna oss själva. Ge oss tid och resurser för att få utveckla vår tro och bereda rum för dig i våra liv.

Gud, hjälp oss till insikt att ta hand om din skapelse och varandra, att öka vår förståelse i världen och våga sätta våra egna motiv i fråga. Väck hos oss en längtan efter godhet och kärlek som kan råda i världen.

Gud, var med din kyrka i strävan efter att djupare förstå vem du är och tydligare kunna uttrycka det. Bevara kyrkan från att fastna i mönster och vanor som står i vägen för dig. Vi bär fram kyrkans ledare inför dig, i bön om en ständigt förnyad villighet att se dina vägar och din vilja.

Gud, var med de av oss som känner ensamhet och sorg just nu.

Ge oss styrka att bekämpa världens sjukdomar och motverka hat.

Ge mod till oss som vill förändras till det bättre jaget och vill leva i din kärlek.

Ge var och en av oss ett allvar i vår önskan att följa dig.

Gud, vi ber om en längtan efter förändring av det som är mot din vilja. Vi ber om trygghet i att din kärlek alltid omsluter oss och låter oss växa i den tillsammans med dig.

Gud, tack för du hör vår bön. I Jesu namn. Amen.

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.

Ge oss i dag det bröd vi behöver.

Och förlåt oss våra skulder,

liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning,

utan rädda oss från det onda.

Ditt är riket,

din är makten och äran,

i evighet. Amen.

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevara oss

Herren låte sitt ansikte lysa över oss

och vare oss nådig.

Herren vände sitt ansikte till oss och giv oss frid.

I Faderns och Sonens och den helige Andes namn.

Amen

Första söndagen i fastan

Tema: Prövningens stund

Tänd ett ljus

Psalm 135

1. Se vi går upp till Jerusalem i heliga fastetider
Att skåda hur Jesus Krist, Guds son, i syndarens ställe lider

4. Se vi går upp till Jerusalem, till staden den evigt klara
Oss Frälsaren sagt att där han är, där skall vi med honom vara

Dagens bön

Gud, som delar vår ångest och smärta
Och omsluter oss med kärlek
Ge oss tro att hålla ut när prövningar möter
Och kraft att orka i tider av torka och tomhet
I Jesu namn
Amen

Hebreerbrevet 4:14-16

När vi nu har en mäktig överstepräst som har stigit upp genom himlarna, Jesus, Guds son, låt oss då hålla fast vid vår bekännelse. Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.

Matteusevangeliet 4:1-4

Sedan fördes Jesus av Anden ut i öknen för att sättas på prov av djävulen. När han hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter blev han till slut hungrig. Då kom frestaren och sade till honom: »Om du är Guds son, så befall att de här stenarna blir bröd.« Jesus svarade: »Det står skrivet:
Människan skall inte leva bara av bröd, utan av varje ord som utgår ur Guds mun.«

Reflektion

Att Gud har varit människa – det är kanske den kristna trons allra djupaste mysterium. Vi läser i Hebreerbrevet att han ”prövats på alla sätt och varit som vi” – fast utan synd. Som att också Hebreerbrevets författare skyggar för det oerhörda i påståendet att Gud varit som vi. Ändå är inkarnationen, föreställningen att Gud i Jesus tar mänsklig gestalt och vandrar som en av oss, kanske det som tydligast ger kristen tro dess särskilda mening.

Den som är av evighet, som andats fram stjärnstoftet i himlarymderna, är oss närmare än våra egna pulsslåg. Det är den tro också Jesus vuxit upp med, den tro vi finner i psaltarens lovsånger.

Men inkarnationen är något egensinnigare än detta - att Gud själv levte det trassliga och skitiga människolivet, att vi kan vända oss till Gud och säga: du vet hur det är. Inte bara för att vi tror att Gud är allvetande på något abstrakt sätt, eller för att Gud förstår det vi vill säga även när vi inte kan formulera oss i ord, utan mer specifikt, konkret: Gud har i Jesus hungrat, gråtit, prövats. Jesus består provet i dagens evangelium. Men denna fastetid ska vi följa honom hela vägen till Getsemane, där han ber att få slippa prövas mer: ta denna bägare ifrån mig. Precis som vi ber, i varje Vår Fader: utsätt oss inte för prövning. Därför, säger Hebreerbrevet, vet vi att han känner med oss i våra svagheter, och möter oss med förbarmande och nåd. Så snuddar stjärnstoftet vid våra egna liv, i deras fattighet och krånglighet, och andas tyst: Du behöver inte alltid vara stark. Jag vet hur det är.

Teresa Callewaert, komminister i Lunds Allhelgonaförsamling

Förbön

Gud, vi ber dig idag

Ge oss tro att hålla ut när livet är tungt och tankarna svåra.

Hjälp oss minnas att du går med oss.

Ge oss hopp om en ljus framtid med dig vid vår sida.

Vi lägger allt i dina händer:

Jorden som du skapat - Vår önskan om att ta hand om den.

Alla människor - Du bryr dig om alla.

Hjälp oss också att bry oss om.

Allt levande - Må din kärlek väckas i oss

Så att vi ser dina under i allt skapat.

Gud, välsigna allt gott verk.

Välsigna alla som försöker,

Välsigna barnen, och välsigna mig.

Amen

Gud, i tro närmar vi oss dig, du osynliga men närvarande livskraft

När vår tro är famlande och osäker, ge oss tid att bli stilla och lyhörda

När livet trasas sönder och tron sätts på prov, ge oss kraft att ropa ut vår förtvivlan

När trons landskap vidgas i insikt och tacksamhet, fyll oss med lovsångens glädje.

I Jesu Kristi namn, Amen.

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.

Ge oss idag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket,
din är makten och äran,
i evighet.
Amen.

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevara oss.
Herren låte sitt ansikte lysa över oss och vare oss nådig.
Herren vände sitt ansikte till oss och giv oss frid.

Psalm 358:

1. Han gick in i din kamp på jorden. Gud tog plats i din egen gestalt.
Han kände din puls. Han blev trött liksom du - och han älskade dig över allt.
4. Han gick in med sitt liv på jorden. Gud tog plats i din egen gestalt.
Hans seger blev din. Han var frestad som du - och han älskade dig över allt.

Andra söndagen i fastan

Tema: Den kämpanden tron

Tänd ett ljus

Psalm 217

1. Gud, för dig är allting klart,
allt det dolda uppenbart.
Mörkret är ej mörkt för dig
och i dunklet ser du mig.
2. Läk mitt öga, att jag ser
hur du är i det som sker.
Där jag bäst behöver dig
är du allra närmast mig.
3. Och om jag ej mer förmår
gå i tro den väg du går,
led mig vid din fasta hand
steg för steg mot livets land.
4. När min tanke, tvivelstrött,
obetvingligt motstånd mött
och ej mera mäktar strid
inneslut den i din frid.
5. All din nåd är öppen famn
och ditt namn en ljuvlig hamn.
Vad du vill är helighet,
men du är barmhärtighet.

Dagens bön

Gud, du möter oss med välsignelse,
och helar oss när vi söker dig.
Gör oss uthålliga i hoppet,
hängivna i kärleken
och fasta i tron.
I Jesu namn. Amen

Matteusevangeliet 15:21-28

Därifrån drog sig Jesus undan till området kring Tyros och Sidon.
En kanaaneisk kvinna från dessa trakter mötte honom och ropade: "Herre, Davids son, förbarma dig över mig! Min dotter plågas svårt av en demon."
Han gav henne inget svar. Då gick hans lärjungar fram och bad honom: "Säg åt henne att

ge sig i väg, hon går ju bakom oss och ropar.”

Han svarade: ”Jag har inte blivit sänd till andra än de förlorade fåren av Israels folk.”

Men hon kom och föll ner för honom och sade: ”Herre, hjälp mig.”

Han svarade: ”Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna.” —
”Nej, herre”, sade hon, ”men hundarna äter ju smulorna som faller från deras herrars bord.”

Då sade Jesus till henne: ”Kvinna, din tro är stark, det skall bli som du vill.” Och från den stunden var hennes dotter frisk.

Reflektion

Vi möter vi en kanaaneisk kvinna och en ovanlig Jesus. Kvinnan ropar efter Jesus för sin sjuka dotters skull. Jesus ignorerar henne. Kvinnan står kvar. Kvinnan faller på knän och säger Herre, hjälp mig. Jesus svarar med ”det är inte rätt att ta brödet från barnen (judar) och kasta det åt hundarna (hedningar).

Det var lönlöst att hjälpa en hedning. Kvinnan står kvar. Hon talar för sin sak, för sin dotter. De är värda den hjälpen. Hon läxar upp Jesus och säger ”men hundarna äter smulorna som faller från deras herrars bord.” Jesus svarar henne: Kvinna, din tro är stark, det ska bli som du vill.” Från den stunden var hennes dotter frisk.

Kvinnan har inget namn. Hon är alla kvinnor genom tiderna som har kämpat mot orättvisor, som har vågat utmana de styrande. Hon är en förebild. Hennes tro är stark.

Vem är då Jesus? Enbart en som har makt? Nej, Jesus visar tydligt att han är mänsklig och kan ändra sig. Jesus växer i förståelsen av sitt uppdrag i mötet med den här kvinnan.

Hon visar tro och tillit till Jesus och hans vilja att hjälpa. Jesus står ödmjukt inför den starkt troende kvinnan och hjälper dottern. Jag undrar vad hade hänt om inte Jesus hade träffat denna kvinna från Kaana? Någonting att fundera över?

Nada Perlenberg, socialкуратор, Torns församling

Psalm 358

1. Han gick in i din kamp på jorden.
Gud tog plats i din egen gestalt.
Han kände din puls.
Han blev trött liksom du
och han älskade dig över allt.
2. Han gick in i din sorg och längtan.
Gud tog plats i din egen gestalt.
Han grät med din gråt.
Han blev ledsen som du
och han älskade dig över allt.
3. Han gick in i din nöd och smärta.
Gud tog plats i din egen gestalt.
Han bar på ditt kors.
Han var plågad som du
och han älskade dig över allt.

4. Han gick in med sitt liv på jorden.
Gud tog plats i din egen gestalt.
Hans seger blev din.
Han var frestad som du
och han älskade dig över allt.

Förbön

O Jesus, du som är saktmodig och ödmjuk i hjärtat, hör min bön.
Från begäret att bli uppskattat, från begäret att bli hedrad, från begäret att vara eftersökt,
befria mig, o Jesus.
Från ängslan för att bli försmådd, från ängslan för att bli förtalad, från ängslan för att bli
försummad, befria mig, o Jesus.
Från ängslan för att bli förlöjligad, från ängslan för att bli sårad, från ängslan för att bli
misstänkliggjord, befria mig, o Jesus.
När andra har framgång, när andra får beröm, när andra blir älskade, giv mig nåden att
kunna tacka dig, o Jesus.

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket. Din är makten och äran i evighet. Amen

Välsignelsen

Herren välsigne er och bevarer er.
Herren låte sitt ansikte lysa över er och vare er nådig.
Herren vände sitt ansikte till er och give er frid.
I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.
Amen

Tredje söndagen i fastan

Tema: Kampen mot ondskan

Tänd ett ljus

Psalm 797

Var inte rädd för mörkret, ty ljuset vilar där.
Vi se ju inga stjärnor där intet mörker är.

I ljusa irisringen du bär en mörk pupill
Ty mörkt är allt som ljuset med bävan längtar till.

Var inte rädd för mörkret, ty ljuset vilar där,
var inte rädd för mörkret, som ljusets hjärta bär.

Dagens bön

Gud,
som är vår tillflykt
när ondska och vanmakt drabbar oss,
vi ber om vishet, läkedom,
mod och styrka
att i ditt namn bekämpa det onda
och tro på dina möjligheter.
I Jesu namn.
Amen.

Lukasevangeliet 11:14-26

En gång drev Jesus ut en demon som var stum. När demonen for ut började den stumme tala, och folket häpnade. Men några sade: "Det är med demonernas furste Beelsebul som han driver ut demonerna." Andra ville sätta honom på prov och krävde att få se ett tecken från himlen. Men han visste vad de hade i tankarna och sade: "Varje rike som råkar i strid med sig självt blir ödelagt, och hus faller över hus. Och om nu Satan råkar i strid med sig själv, hur skall hans rike då kunna bestå? Ni säger ju att det är med Beelsebul som jag driver ut demonerna. Men om jag driver ut demonerna med Beelsebul, med vems hjälp driver då era anhängare ut dem? De kommer alltså att bli er dom. Men om det är med Guds finger jag driver ut demonerna, då har Guds rike nått er. När en stark man vaktar sin gård med vapen i hand får hans ägodelar vara i fred. Men kommer det en som är ännu starkare och övermannar honom tar den mannen ifrån honom alla de vapen han litade på och fördelar bytet. Den som inte är med mig är mot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar.

När den orena anden lämnar en människa vandrar den genom vattenlösa trakter och letar efter en plats att vila på. Hittar den ingen säger den: Jag vänder tillbaka till mitt hus som jag lämnade.

När den så kommer och finner det städat och snyggt, går den bort och hämtar sju andar till som är värre än den själv, och de följer med in och slår sig ner där. För den människan blir slutet värre än början.

Reflektion

Dagens tema "Oculi", kampen mot ondskan påminner oss om det ockulta. I ordboken står det översatt med "kontakt med andliga krafter bortom den fysiska verkligheten". Att driva bort en ond ande som bosatt sig i en människa måste med ovan sagda ord ske med stor försiktighet. Det ska ske i förening med det gudomliga. Det är då himmelriket kan få fäste på jorden. Att använda det vi inte kan se kräver finkänslighet och ibland att vi har någon att hålla i handen.

Den som inte är med mig är emot mig, säger Jesus. Han vill att vi skall fördriva ont med gott, vända den andra kinden till och älska våra fiender. Det är svåra utmaningar. Inom oss alla bor demoner av små och stora sorter. Ibland är ilskan på det som händer omkring oss av godo och ibland av ondo. Även andra känslor kan häröra ur olika källor. Det är inte med enkelhet vi kan skilja ut vad som är Gud och vad som ligger närmare Beelsebul i tillvarons myriader av händelser, känslor och möten. Nu i fastan kan det vara en bra period att avsätta tid för urskiljning. Att ta oss tid för att på djupet begrunda vad som kommer från den goda anden och vad som väl inlindat kommer från underjorden.

Vi kanske kan göra saker lite saktare och vi behöver inte göra stora saker. Vi kan lyssna på Moder Theresa när hon säger "Alla kan inte göra stora saker, men alla kan göra små saker med stor kärlek". Där godhet finner väg sker kampen mot ondskan. Det är där ljuset kan tränga bort mörkret. Låt Jesu ord om att smida om våra svärd till plogbillar bli våra fötters lykta.

Anne Ekberg, diakon, Helgeands församling

Psalm 135

1. Se, vi går upp till Jerusalem i heliga fastetider
att skåda hur Jesus Krist, Guds Son,
i syndares ställe lider.
2. Se, vi går upp till Jerusalem. Vem går att med Herren vaka
och, såsom vår himmelske Fader vill,
den smärtfyllda kalken smaka?
3. Se, vi går upp till Jerusalem, till Frälsarens kors och pina,
till Lammet, som offras för världens skuld,
för dina synder och mina.
4. Se, vi går upp till Jerusalem, till staden den evigt klara.
Oss Frälsaren sagt att där han är,
där skall vi med honom vara.

Förbön

Gud, tack förfastetiden som är en möjlighet att komma närmare. Komma närmare oss själva, komma närmare varandra och att kunna skala av saker i det yttre så att vi kan närma oss dig och det mysterium som treenigheten är. Hjälp oss att hitta vägar till din helighet, hjälp oss att acceptera det irrationella i varandra, oss själva och vår tid i världen.

Vi ber att gudomligt ljus ska lysa i mörkret. Mörkret i demonerna som finns hos alla av oss på olika nivåer. Var med oss i vårt inre, så att vi inte behöver beväpna oss på olika sätt i det yttre. Kom med läkedom åt de sjuka, fred åt de som lever i krig och hopp till alla som känner modlöshet. Vi ber för platser och gemenskaper i ditt namn; där två eller tre samlas är du med oss. Låt dina ord om att med fred driva ut ondska vara vår ledstjärna.

Må den vara en gemenskap som verkar för ditt rike på jorden och som ser människors sanna behov. Beskydda den från maktfullkomlighet och modlöshet.

Nära vårt eget hjärta, vad finner vi där idag? /---/. Ta emot oss och våra böner i Jesu Kristi namn.

Din är makten och äran i evighet.
Amen

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.
Ge oss idag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket, din är makten och äran i evighet.
Amen

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevara oss.
Herren låt sitt ansikte lysa över oss och vare oss nådig.
Herren vände sitt ansikte till oss och giv oss frid.
I Guds: Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.
Amen

Midfastosöndagen

Tema: Livets bröd

Tänd ett ljus

Psalm 298

1. Gud ditt folk är vandringsfolket. Själv du mitt ibland oss går. Du oss leder, du oss stärker, när vår väg blir lång och svår. Bröd från himlen, bröd från himlen ur din fadershand vi får, ur din fadershand vi får.
2. Låt kristallklar källan strömma med det vatten som ger liv. Bli vår eldstod under natten och om dagen molnstod bli. Starka klippa, starka klippa, var vår tillflykt och vår frid.
3. När jag når de mörka vattnen, över dem skall färdas ut, räds jag ej. På andra sidan finns en värld av sång och ljus. Där skall lovsång, där skall lovsång, stiga starkt som havets brus.

Bön

All godhets Gud, du som ger oss att äta av brödet från himlen, ge oss hunger och törst efter din rättfärdighet, och låt oss leda av din frälsning. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

Johannesevangeliet 6:1-15

Sedan for Jesus över till andra sidan av Galileiska sjön, eller Tiberiassjön. Mycket folk följde efter, därför att de såg de tecken han gjorde genom att bota de sjuka. Och Jesus gick upp på berget och satte sig där med sina lärjungar. Det var strax före judarnas påskhögtid.

När Jesus lyfte blicken och såg att så mycket folk var på väg till honom sade han till Filippus: »Var skall vi köpa bröd så att alla dessa får något att äta?» Det sade han för att pröva Filippus, själv visste han vad han skulle göra. Filippus svarade: »Det räcker inte med bröd för tvåhundra denarer, om de skall få en bit var.« En av lärjungarna, Simon Petrus bror Andreas, sade: »Här är en pojke som har fem kornbröd och två fiskar. Men vad förslår det till så många?» Jesus sade: »Låt folket slå sig ner.« Det var gott om gräs på den platsen. Och de slog sig ner — det var omkring fem tusen män.

Jesus tog brödet, tackade Gud och delade ut åt dem som låg där, och likaså av fiskarna så mycket de ville ha. När de hade ätit sig mätta sade han till lärjungarna: »Samla ihop bitarna som har blivit över, så att ingenting förfars.« De samlade ihop dem och fyllde tolv korgar med de bitar av de fem kornbröden som hade blivit över när de ätit.

Då människorna såg vilket tecken han hade gjort sade de: »Detta måste vara Profeten som skall komma hit till världen.« Men Jesus, som förstod att de tänkte tvinga honom med sig för att göra honom till kung, drog sig undan till berget igen, i ensamhet.

Fortsättning t o m vers 59

Psalm 288

1. Gud från ditt hus, vår tillflykt, du kallar ut i en värld där stora risker väntar.
Ett med din värld, så vill du vi skall leva. gud gör oss djärva.
2. Lyft oss, o Gud, ur våra träge vanor. krossa årt skal av värdighet och blyghet.
Lös oss från jaget, ge oss kraft att älska. Gud, gör oss fria.
3. Ge oss din blick för döda möjligheter. Ge fantasi att finna nya medel, Gud, i din tjänst för fred och bröd åt alla. Gud, gör oss kloka.
4. Människors krav skall pressa oss, och tvivel, oror och jäkt skall tynga våra sinnen. Låt oss känna att din kärlek bär oss. Gud, gör oss glada.

Reflektion

Tänk er en stor hög med brödkakor.

Vilka dofter!

Idag handlar det om Livets bröd.

Vår brödhög innehåller tre ingredienser.

Hunger, arbete och liv.

Först hungern.

Läsningarna är hämtade ur Joh 6.

Berättelsen fortsätter genom de tre årgångarna.

Först brödundret – pojken med matsäcken.

När man lämnar det man har i Jesu händer räcker det och blir över.

Livets bröd blir livets etiska fordran.

I andra årgången har Jesus förflyttat sig över Galileiska sjön.

Jesus är tydlig i sitt agerande – först mat i magen och sedan undervisning.

”Arbeta inte för den föda som är förgänglig utan för den föda som består och skänker evigt liv”

Han talar till människor som kämpar.

Nu uppmanar han dem – oss – att släppa taget om vårt eget.

”Jag är livets bröd”

Att i det dagliga vara varandras bröd.

Jesus helgar allt det där alldeles vanliga.

Tredje årgången:

Vilket bröd som helst finns till för livets skull.

Så är också Jesus till för livets skull.

Vi tar emot brödet och äter det.

Brödet – Kristus – bryts för att räcka till.

Vi äter Kristi kropp och blir Kristi kropp i världen – Kristi kyrka.

Hunger, arbete och liv.

Det handlar våra liv om.

Mer än om mättnad, vila och död.
Välsignelse är att bryta och dela.
För dig utgiven.

Anders Moqvist, församlingsherde, Sankt Peters klostets församling

Förbön

Gud, vi ber att vi snart ska få fira nattvard tillsammans i gudstjänstens gemenskap.
Låt längtan efter sakramentet få växa fram under pandemin och bidra till förnyelse och fördjupning.
Hjälp oss att släppa taget om det som är vår eget.
Lev genom våra liv med din heliga Ande.
Amen.

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket,
din är makten och äran,
i evighet.
Amen.

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevara oss.
Herren låt sitt ansikte lysa över oss och vare oss nådig.
Herren vände sitt ansikte till oss och giv oss frid.

Jungfru Marie bebådelsedag

Tema: Guds mäktiga verk

Tänd ett ljus

Psalm 605

1. Gud bor i ett ljus, dit ingen kan gå, Gud kan vi ej se och inte förstå. Men Gud kommer hit, han vill vara här. Så blir han ett barn som Maria bär.

Bön

Gud, som är alltings ursprung, vi tackar dig som utvalt Maria till mor åt världens Frälsare. Fyll oss med din nåd, så att vi, liksom hon, säger ja till din heliga vilja. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Lukasevangeliet 1:26-38

I sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd av Gud till en jungfru i staden Nasaret i Galileen. Hon var trolovad med en man som hette Josef och var av Davids släkt, och jungfruns namn var Maria. Ängeln kom in och sade till henne: "Gläd dig, du benådade. Herren är med dig." Men hon blev förskräckt vid hans ord och undrade vad denna hälsning kunde betyda. Då sade ängeln till henne: "Frukta inte, Maria. Du har funnit nåd hos Gud. Se, du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. Han skall bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron. Han skall vara konung över Jakobs hus för evigt, och hans rike skall aldrig få något slut." Maria sade till ängeln: "Hur skall detta kunna ske? Ingen man har rört mig". Ängeln svarade henne: "Den helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall också barnet kallas heligt och Guds Son. Och se, din släkting Elisabet skall på sin ålderdom också få en son. Hon som man har sagt är ofruktsam, hon är nu i sjätte månaden. Ty för Gud är ingenting omöjligt." Maria sade: "Se, jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne.

Reflektion

Marie Bebådelse är som ett vårtecken, ett tecken på livets under. Maria får ett budskap från Gud. Hon förstår att hon ska föda ett barn, att det oväntade ska ske, och det är inte vilket barn som helst heller. Hennes son ska kallas den Högstes son, hans välde ska aldrig ta slut, och hon ska ge honom namnet Jesus.

Det är det namn som Mose efterträdare Josua hade, han som förde folket in i det utlovade landet. Josua på hebreiska blir Jesus på latin. Så en ny evig Josua ska födas här hos dig, säger ängeln.

Detta är ett oerhört budskap att få. Och Maria undrar hur det ska kunna gå till? Hon har inte legat med sin blivande man än, så hur? Vad ska hon göra?

Inget är omöjligt för Gud, säger ängeln, och Maria svarar: Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du sagt. Hon väljer inte att föda Jesus, istället blir hon utvald, men hon väljer att acceptera sin roll, bejaka sin uppgift.

Också vi behöver göra som hon, bejaka den uppgift vi ser framför oss, det som Gud vill med oss. Kanske ska vi som Maria ta emot och bereda vägen för Jesu ankomst hit, så att han kan födas och växa här, ljuset kan flöda och hoppet spira om att Gud inte överger någon enda av oss.

Mats Nyberg, Komminister i domkyrkoförsamlingen

Förbön

Gud, du som har skapat universum och gett oss livet, du lät din Son bli människa och dela våra villkor. Vi tackar dig för Maria, Jesu mor, vår syster och förebild. Hjälp oss att leva öppna för din vilja i våra liv, så att rättvisa och upprättelse kan ta gestalt. Kom till oss alla, kom till vår värld med ljus, mening, glädje, med kärlek, barmhärtighet och liv. Visa oss Herre, din väg, och gör oss villiga att vandra den. Amen.

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket.
Din är makten och äran i evighet.
Amen.

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevara oss.
Herren låte sitt ansikte lysa över oss och vare oss nådig.
Herren vände sitt ansikte till oss och give oss frid.
I Faderns och Sonens och den heliga Andes namn.
Amen.

Psalm 605

2. Ära vare dig, o Gud som är stor, att du kommer hit som vår lille bror. Ja, du kommer hit, du vill vara här. Så blir du ett barn, som Maria bär.

Palmsöndagen

Tema: Vägen till korset

Tänd ett ljus

Psalm 443

1. Dig vi lovsjunger, ärar, Jesus de fattigas konung. Hosianna vi nu sjunger som barnen en gång. Du är väntad av alla, du är vår Herre och broder, ingen varit och är älskad, välsignad som du.
2. Där du rider på gatan lägger man kläder, strör palmer. Runtomkring dig hörs rop, stadens och gatornas sång. Träden, stenarna sjunger, jorden och himlen dig prisar. Änglarna sjunger med oss: du är vår glädje och frid.
3. Går mot lidandet, döden, går mot uppståndelsen, ljuset, hem till Gud, och hos Gud beder du alltid för oss. Dig vi lovsjunger ärar, Jesus, de fattigas konung. Hosianna vi nu sjunger som barnen en gång.

Dagens bön

O Gud,
som gav oss en förebild i ödmjukhet
när du lät din Son bli människa
och lida döden på korset
lär oss lydnad för din vilja
och låt oss få del i hans uppståndelse.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.
Amen

Markusevangeliet 11:1-11

När de närmade sig Jerusalem och var vid Betfage och Betania vid Olivberget skickade Jesus i väg två av sina lärjungar och sade till dem: "Gå bort till byn där framme. När ni kommer in i den hittar ni genast en ungäsa som står bunden där, en som ännu ingen har suttit på. Ta den och led hit den. Om någon frågar vad ni gör, så svara: Herren behöver den, och han ska strax skicka tillbaka den." De gav sig iväg och såg en ungäsa stå bunden ute på gatan vid en port, och de tog den. Några av dem som stod där frågade: "Vad gör ni? Tar ni äsnan?" Lärjungarna svarade som Jesus hade sagt, och då lät man dem gå. De ledde äsnan till Jesus och lade sina mantlar på den, och han satte sig upp på den. Och många bredde ut sina mantlar på vägen, andra strödde ut löv som de tog från träden runt om. Och de som gick före och de som följde efter ropade "Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Välsignat vår fader Davids rike som nu kommer! Hosianna i höjden!" Så kom han in i Jerusalem och gick till templet. Och när han hade sett på allt vände han tillbaka till Betania med de tolv, eftersom det redan var sent.

Reflektion

Palmsöndagen är en glad och uppsluppen söndag. Man får känslan av festyra och stor förväntan. Nu kommer han. Nu ska Gud ställa allt till rätta. Lärjungarna litar på Jesus och hämtar den där åsnan som ingen av dem äger. Jesus skickar iväg två lärjungar på uppdraget. Så skönt att veta att man inte behöver vara ensam för att göra någonting för Jesus. Det är gott att ha sällskap och ta hjälp av någon annan till små och stora uppgifter.

Alla ropar Hosianna=kom med hjälp/ rädda oss!

Salomo red på en åsna (mula) när han blev smord till kung. En profet och präst gick med honom. I Jesus Guds son möter vi en person som är både kung, profet och präst! Han red genom staden upp till templet. Han såg på allt men sedan vände han tillbaka till Betania med sina lärjungar och vänner. Han stannade inte i huvudstaden eller bland prästerna i det stora fina templet. Han ville tillbaka till vardagen. Där kände han sig trygg och med vännerna. Han visste också vad som skulle komma sen, baksidan av hans kändisskap men även det viktiga uppdrag som han skulle göra för mänskligheten, trots mångas protester. Betania, en plats att känna sig hemma och samla kraft i goda vänners sällskap inför sin stora uppgift på påskhögtiden.

Diakon Ulla Frisk Hobro och präst Malin Th Jonsson båda i S:t Knut

Psalm 738

1. Herre, du vandrar försoningens väg, själv både flyktig och fredlös. Smärtornas gata med hetta och damm drev din kärlek att gå. Visa oss vägen, försoningens Herre. Ge oss nu viljan att gå den.
2. Herre, du visar oss frihetens väg. Fri är blott den som kan tjäna, den som av kärlek kan glömma sig själv, den som fått mycket förlåtet. Visa oss vägen, du frihetens Herre. Ge oss nu viljan att gå den.
3. Herre, du vandrar gemenskapens väg. Lär oss att gå över gränser. Kunskap och sanning och omsorg och rätt får vi som syskon att dela. Visa oss vägen, gemenskapens Herre. Ge oss nu viljan att gå den.
4. Herre, du visar oss himmelens väg, den som oss leder till livet. Målet är himlen men jorden vår väg. Själv går du här vid vår sida. Visa oss vägen, du himmelens Herre. Ge oss nu viljan att gå den.

Förbön

Herre Jesus, idag rider du in i din huvudstad, smord till konung, smord till din begravning. Folket viftar och jublar, barnen sjunger kröningssånger och dina lärjungar hoppas att du i dessa dagar ska upprätta riket. Du ensam vet vart vägen egentligen går. Herre, hjälp oss att följa dig över mantlar och palmer, i fattigdom och överflöd, genom politisk och mänsklig förvirring, osäkra på allt utom dig. Du ensam vet vart vi kommer. Du ensam är värd att följa överallt. Själva når vi aldrig fram till hela sanningen, hela kärleken. Men ge oss viljan att här och nu strida för deras seger, och söka oss fram mot den fullkomlighet, som bara finns hos dig. Amen

(en bön av Kerstin Anér)

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.

Ge oss idag det bröd vi behöver.

Och förlåt oss våra skulder,

liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda.

Ditt är riket, din är makten och äran i evighet.

Amen

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevare oss.

Herren låte sitt ansikte lysa över oss och vare oss nådig.

Herren vände sitt ansikte till oss och give oss frid.

I Faderns, Sonens och i den helige Andes namn.

Amen

Skärstorsdag

Tema: Det nya förbundet

Tänd ett ljus

Psalm 450

1. "Vaka med mig!" Så blev vårt rop ur djupen
ditt rop till oss i ditt Getsemane.
3. Vaka hos oss och väck oss ur vår dvala,
Herre, till ditt och vårt Getsemane.

Bön

Se, vi går upp till Jerusalem.
Vem går att med Herren vaka
och, såsom vår himmelske Fader vill,
den smärtfyllda kalken smaka?
(Sv psalm 135, v 2)

Markusevangeliet 14:12; 18, 22-26

Första dagen av det osyrade brödets högtid, när påsklammen slaktades, frågade lärjungarna Jesus: "Vart vill du att vi skall gå för att ordna påskmåltiden åt dig?"

Medan de låg till bords och åt sade Jesus: "Sannerligen, en av er kommer att förråda mig, han som äter med mig." Då blev de bedrövade och sade, den ene efter den andre: "Det är väl inte jag?"

Medan de åt tog han ett bröd, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem och sade: "Ta detta, det är min kropp." Och han tog en bägare, tackade Gud och gav åt dem, och de drack alla ur den. Han sade: "Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många. Sannerligen, aldrig mer skall jag dricka av det vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet i Guds rike."

När de hade sjungit lovsången gick de ut till Olivberget.

Reflektion

Vi kommer in när allt redan har stillnat. Salen på övervåningen, som symbol för vårt inre eller yttre kyrkorum, är avklädd sin feststämning och lovsångens toner är stämda i moll. Lärjungarnas frågor ekar i natten; de tar följe med sin mästare över bäcken i Kidrondalen och vandrar med dröjande steg in i Getsemane – "Det är väl inte jag?"

Som mänsklighet har vi levt ett år i den avklädda salen; kanske har vi stått där med

tomheten ekande runt omkring oss, kanske har vi inte ens vågat oss dit. En hel värld med samma erfarenhet av att tvingas bryta sönder det djupast mänskliga, bryta sönder nattvardsbordets tydliga språk av gemenskap och samhörighet. Kärleksmåltiden förvandlades i rädsla till avstånd och bortvändhet.

Kanske är vi var och en förrädaren i getsemanenatten, men vårt rop av längtan blir Guds eget rop till oss. Ropet om att vi alla måste vakna ur vår rädsla för att inte förråda de vi innerst inne är – människor som i den dukade salen på övervåningen delar samma gemenskap av brutet och utgjutet.

Kristina Nielsen-Jerneck, präst Allhelgonakyrkan

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet.
Amen

Välsignelsen

Herren välsigne dig och bevara dig,
Herren låte sitt ansikte lysa över dig
och vara dig nådig.
Herren vände sitt ansikte till dig
och give dig frid.
I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.
Amen

Psalm 451

1. När över Kidrons bäck du går,/jag vill dig, Herre, be,
att jag dig stilla följa får/ in i Getsemane.
2. Jag dröjer med de dina där,/men jag är svag som de;
o håll mig vaken, Herre kär,/uti Getsemane.
3. Din förr så mäktiga gestalt/nu böjd av världens ve,
din nöd, din ångest, jag ser det allt/uti Getsemane.

Läsning

Vintermånen

fångats i grenverket.

Tungt av mitt blod band löftet.

Runtom sov träden,

nakna mot natthimlen.

”Dock icke som jag vill...”

Bördan förblev min.

De förstod ej min vädjan.

Och allt var tystnad.

Så facklorna och kyssen.

Så den grå gryningen i palatset.

Vad hjälper deras kärlek?

Nu gäller det blott om jag älskar dem.

(Dag Hammarskjöld, ur Vägmärken)

Långfredagen

Tema: Korset

Tänd ett ljus

Psalm 136

1. Du går, Guds Lamm, du rena,
oskyldiga och milda, att oss med Gud förena
som förr från Gud var skilda.
Ditt hjärta bär vår sveda, att våra hjärtan freda.
Pris vare dig, o Jesus!

Dagens bön:

Helige Gud, tack för att din Sons död på korset har räddat oss från den eviga döden.
När ångest drabbar och vi frågar varför du övergivit oss, bär oss genom mörkret till ljuset
i ditt rike.

I Jesu namn.

Amen

Markusevangeliet 15:21-41

En man som just kom förbi på väg in från landet, Simon från Kyrene, far till Alexandros och Rufus, tvingade de att bära hans kors.

De förde Jesus till det ställe som kallas Golgota (det betyder Skallen).

Där gav de honom vin med myrra, men han tog inte emot det.

De korsfäste honom, och de delade hans kläder mellan sig genom att kasta lott om dem.

Det var vid tredje timmen som de korsfäste honom.

På anslaget med anklagelsen mot honom stod det: Judarnas konung.

Tillsammans med honom korsfäste de två rövare, den ene till höger och den andre till vänster om honom.

De som gick förbi smådade honom och skakade på huvudet och sade: "Du som river ner templet och bygger upp det igen på tre dagar —
hjälp dig själv nu och stig ner från korset."

Likasa gjorde översteprästerna och de skriftlärda narr av honom sinsemellan och sade:
"Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa.

Han som är Messias, Israels konung, nu får han stiga ner från korset, så att vi kan se det och tro på honom." Också de som var korsfästa tillsammans med honom skymfades honom.

Vid sätte timmen föll ett mörker över hela jorden och varade till nionde timmen.

Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: 'Eloi, Eloi, lema sabachtani?' (det betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?).

Några som stod intill hörde det och sade: "Han ropar på Elia."

En av dem sprang bort och fyllde en svamp med surt vin, satte den på en käpp och gav honom att dricka och sade: "Låt oss se om Elia kommer och tar ner honom."

Med ett högt rop slutade Jesus att andas.

Och då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner.

När officeren som stod vänd mot honom såg honom ge upp andan på det sättet sade han: "Den mannen måste ha varit Guds son."

Längre bort stod också några kvinnor och såg på, och bland dem var Maria från Magdala och den Maria som var Jakob den yngres och Josef mor och Salome.

De hade följt med honom och tjänat honom när han var i Galileen. Och där var många andra kvinnor, de som hade gått med honom upp till Jerusalem.

Reflektion

Fredag av smärta, fredag av tystnad, fredag av kontemplation, fredag av bön.

Dödsfredagen, men med blicken fäst på livet, med tårar, och samtidigt med hopp.

Det är en fredag av misslyckande enligt världens kriterier, men av seger enligt Guds logik.

Årets långfredag blir inte en till av många som vi firar i våra liv. För idag är Kristi död mer närvarande än någonsin i vår värld. Under denna pandemitid som orsakar så mycket rädsla och död runt om i världen får firandet av långfredagen en speciell betydelse. Det är tydligt att vi inte är ensamma i vårt lidande, Kristus som också led, som uthärdade fruktansvärd smärta och korsfästes, går vid vår sida. Vi känner ett band av solidaritet som upprättas mellan alla dem som lider. Från den korsfäste Kristus genom hela historien och över hela världen till oss här idag, finns ett band som binder oss samman i smärta men också i hopp om uppståndelse.

Vi kan identifiera oss med Kristi lidelse, gråt, förvirring, rädsla och osäkerhet. För idag är döden en verklighet som kommer nära, i våra familjer, bland våra vänner och grannar, i våra städer och gator. Döden och dödsångesten är mer närvarande idag än många av oss upplevt före Covid 19-pandemin.

Vi får följa Jesus på vägen till Golgata som kantas av gråtande kvinnor. Idag är vi många som sörjer vår ensamhet, döden efter våra föräldrar, syskon, släktingar eller vänner. Idag sörjer vi likt och med Maria från Magdala, Maria och Salome.

Men vi kan inte låta döden besegra oss, eftersom den inte heller besegrade Kristus. Korset är ett steg på vägen mot livet, mot uppståndelse. För när ångest drabbar och vi frågar varför Gud övergivet oss, bärs vi genom mörkret till ljuset i Guds rike.

"Efter tre dagar kommer jag att återuppstå", sa Jesus (jfr Matt. 17:23). Så kommer även vi att uppstå och få tillbaka våra liv och gemenskap. Inte för att gå tillbaka till det gamla livet likt Lasarus, utan till ett nytt liv som Jesus. Ett mer solidariskt, mer humant, ja kanske rentav ett mer kristet liv!

Korsfästelsen visar oss att i det som verkar svagast, manifesterar Gud sin makt och kärlek utan gränser.

Cecilia Cardona Castro, präst Torns församling

Psalm 738

4. Herre, du visar oss himmelens väg, den som oss leder till livet.
Målet är himlen, men jorden vår väg.
Själv går du här vid vår sida.
Visa oss vägen, du himmelens Herre.
Ge oss nu viljan att gå den.

Förbön

Gud, i en tid av oro ber vi dig:

Var oss nära Gud,

Vi behöver känna din omslutande lugna trygga famn.

Ge oss den kraft vi behöver för att se utanför oss själva så att medmänsklighet, värme och omtanke får segra över rädsla och hot.

Gud, i en tid av oro ber vi dig:

Var oss nära Gud,

Vi behöver känna din omslutande lugna trygga famn.

Ge oss den kraft vi behöver för att se utanför oss själva så att medmänsklighet, värme och omtanke får segra över rädsla och hot.

Gud, hör vår bön

och svara oss när vi ropar.

Gud, i en tid av oro ber vi dig:

Var särskilt med alla som har ansvar och ledningsposition i vårt samhälle. Vi ber om ledning och vishet för alla som måste fatta viktiga beslut i svåra situationer. Ge hopp och tröst till alla som drabbas av arbetslöshet och oroar sig för framtiden. Vi ber också för alla som far illa av att tvingas stanna hemma i destruktiva miljöer och relationer.

Gud, hör vår bön

och svara oss när vi ropar.

Gud, i en tid av oro ber vi dig:

Hjälp oss att stötta, stärka och uppmuntra all fantastisk vårdpersonal.

Vi ber för läkande, för kraft och styrka att möta lidande, något som alltid är en del av vår livsvardag men som nu blir så tydligt och skrämmande. Vi behöver hopp och tro, Gud, ge oss styrka och kraft att i dessa stunder inte tappa vissheten om, att vid varje steg, i varje andetag, varje tanke, finns du med.

Gud, hör vår bön

och svara oss när vi ropar.

Gud, i en tid av oro ber vi dig:

Se till din mänsklighet världen över.

Vi ber för alla som är särskilt utsatta,

för människor på flykt, för alla som lever mitt i krigets fasor, för människor utan hem,
för ensamma och isolerade och för alla som redan är nedsatta på grund av sjukdom och
ohälsa.

Gud, hör vår bön
och svara oss när vi ropar.

Gud, i en tid av oro ber vi dig:
Var oss nära, Gud, och hör våra tysta förböner...
Omslut oss och hjälp oss att omsluta varandra i ord, möte och tanke.
Amen.

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket. Din är makten och äran i evighet. Amen

Välsignelsen

Herren välsigne er och bevare er.
Herren låte sitt ansikte lysa över er och vare er nådig.
Herren vände sitt ansikte till er och give er frid.
I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.
Amen

Påskdagen

Tema: Kristus är uppstånden

Tänd ett ljus

Psalm 146

1. Vad ljus över griften! Han lever, o fröjd! Fullkomnad är skriften, o salighets höjd!
Från himmelen hälsad han framgår i glans, och världen är frälsad och segern är hans.
Se bortvält är stenen och inseglet bräckt, och vakten har flytt för hans andes fläkt,
och avgrunden bävar. Halleluja!
2. Här var mellan ljuset och mörkret en strid. Dock segrade ljuset för evig tid.
Nedstörtad är döden och tron står opp bland jordiska ögon med himmelskt hopp.
Ni sörjande kvinnor, vem söker ni här? Den levande ej bland de döda är.
Uppstånden är Jesus. Halleluja!
2. Så himlen med jorden försonade sig, så graven är vorden till glädjen en stig.
De fromma som gråter vid korsets fot skall fröjda sig åter trots världens hot.
Kom, skingrade jord, till din herde igen. Han lever, han lever, och följer dig än
Osynlig från himlen. Halleluja!

Dagens bön

Helige, starke Gud, vi gläds och jublar inför dig som uppväckt Kristus från de döda. Tack för att du förnyar världen och ger oss del av det liv som aldrig dör. Fyll oss med uppståndelsens kraft genom Jesus Kristus, som lever och verkar med dig och den helige Anden i en gudom från evighet till evighet. Amen.

Markusevangeliet 16:1-14

När sabbaten var över köpte Maria från Magdala och Maria, Jakobs mor, och Salome väl-luktande kryddor för att gå och smörja honom. Tidigt på morgonen efter sabbaten kom de till graven när solen gick upp. Och de sade till varandra: "Vem skall rulla undan stenen från graven åt oss?" Men så fick de se att stenen var bortrullad, den var mycket stor. De gick in i graven och såg en ung man i lång vit dräkt sitta där till höger, och de blev för-skräckta. Men han sade till dem: "Var inte förskräckta. Ni söker efter Jesus från Nasaret, han som blev korsfäst. Han har uppstått, han är inte här. Se, här är platsen där han blev lagd. Men gå och säg till Petrus och de andra lärjungarna: 'Han går före er till Galileen. Där skall ni få se honom, som han har sagt er.'" Då lämnade de graven och sprang däri-

från, darrande och utom sig. Och de sade ingenting till någon, för de var rädda. När Jesus hade uppstått på morgonen efter sabbaten visade han sig först för Maria från Magdala, från vilken han hade drivit ut sju demoner. Hon gav sig i väg och berättade det för dem som varit tillsammans med honom och som nu sörjde och grät. När de fick höra att han levde och att hon hade sett honom trodde de inte på det.

Därefter visade han sig i annan skepnad för två av dem medan de var på väg ut på landet. Också de gick bort och berättade det för de andra, men inte heller de blev trodda. Sedan visade han sig också för de elva medan de låg till bords, och han förebrådde dem deras otro och halsstarrighet, då de inte hade trott på dem som sett honom uppstånden.

Reflektion

Hur reagerar Markusevangeliets gestalter på påskdagens evangelium? De blir förskräckta, darrande och utom sig. Det beskrivs att de blir både tysta och rädda. Det känns långt till de trosvissa hallelujaropen. Samtidigt möter de ett gudomligt tilltal som talar om uppståndelse. Först den mystiske mannen i gravkammaren och sedan Jesus som förebrår dem deras halsstarrighet (ett underbart, lite bortglömt ord).

För mig skapas en hoppingivande dynamik i den här rollfördelningen. Jag som människa förstår inte, vågar inte, ser inte. Jag darrar i min halsstarrighet. Men Gud ger inte upp hoppet om min förändring. Hela tiden skänks mig evangeliets ljus, gång, på gång, på gång på gång.

Det hänger inte på min begränsade uppfattning just i den lilla stund som jag funderar på frågan om liv, död och uppståndelse. Jag är insatt i ett större sammanhang som inte är beroende av mig och där är Guds intention tydlig: Döden ska veta sin plats! Den får aldrig sista ordet.

Ola Fornling, Församlingsherde Helgeands församling

Psalm 155

1. Herren lever, våga tro det, lämna den tid som gått. Hoppet är framtid, nu är livet vår möjlighet.
2. Herren lever, hindren sprängda, hoppet får kraft igen. Kärleken segrar, fyller dagen och nattens sömn.
3. Herren lever, orden når oss: Se, jag gör allting nytt. Framtiden väntar, res dig, gläd dig som människa.
4. Herren lever mitt ibland oss, dödas och lider här, Uppstår och ger oss gränslös kärlek. Halleluja.

Förbön

Gud, tack för påskens glädje som uppenbarar vägen från död till liv. Hjälp oss att låta påskan prägla våra liv och ge oss frimodighet och livsglädje.

Vi ber att påskens ljus ska lysa upp världens mörker. Kom med läkedom åt de sjuka, fred åt de som lever i krig och hopp till alla som känner modlöshet.

Vi ber för pandemins offer och för alla som arbetar för att bekämpa den. Ge oss tålmod och insikt som förhindrar oförståndiga lösningar och kortsiktig vinning. Särskilt ber vi för de som jobbar inom vården. Hjälp dem att finna arbetsglädje och kraft i en mycket

svår situation.

Vi ber för din kyrka i världen. Må den vara en gemenskap som verkar för ditt rike på jorden och som ser människors sanna behov. Beskydda den från maktfullkomlighet och modlöshet.

Så ber vi för det/de som ligger nära våra hjärtan /---/. Ta emot oss och våra böner i Jesu Kristi namn.

Din är makten och äran i evighet.

Amen

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.

Ge oss idag det bröd vi behöver.

Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning, utan rädd oss från det onda.

Ditt är riket, din är makten och äran i evighet.

Amen

Välsignelsen

Herren välsigne er och bevare er.

Herren låte sitt ansikte lysa över er och vare er nådig.

Herren vände sitt ansikte till er och give er frid.

I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.

Amen

Annadag påsk

Tema: Möte med den uppståndne

Tänd ett ljus

Psalm 155

1. Herren lever, våga tro det,
lämna den tid som gått. Hoppet är framtid,
nu är livet vår möjlighet.
2. Herren lever, hindren sprängda,
hoppet får kraft igen. Kärleken segrar
fyller dagen och nattens sömn.

Dagens bön

Herre Jesus Kristus
som vandrar vid vår sida,
gör våra hjärtan brinnande
och öppna våra ögon
så att vi känner igen dig.
Tack för att du möter oss
i skriftens ord och i det brutna brödet.
Låt oss glada få berätta för andra
att du lever.
Din är äran i evighet.
Amen

Lukasevangeliet 24:13-35

Dagen efter sabbaten var två lärjungar på väg till en by som ligger en mil från Jerusalem och som heter Emmaus. De talade med varandra om allt det som hade hänt. Medan de gick där och samtalade och diskuterade kom Jesus själv och slog följe med dem. Men deras ögon var förblindade och de kände inte igen honom. Han frågade: "Vad är det ni går här och talar med varandra om?" De stannade och såg sorgsna ut, och den ene, som hette Kleopas, svarade: "Du måste vara den ende som har varit i Jerusalem och inte vet vad som har hänt där under dessa dagar." - "Vad har hänt?" frågade han. De svarade: "Detta med Jesus från Nasaret, han som var en profet, mäktig i ord och gärning inför Gud och hela folket. Han blev utelämnad av våra överstepräster och rådsherrar, och de fick honom dömd till döden och korsfäst, medan vi hoppades att han var den som ska befria Israel. Men till allt detta kommer att det är tredje dagen sedan det här hände, och nu har några kvinnor bland oss gjort oss uppskakade. De var vid graven tidigt i mörke men fann inte

hans kropp, och då kom de tillbaka och berättade att de i en syn hade sett änglar som sade att han lever. Några av de våra gick ut till graven, och de fann att det var så som kvinnorna hade sagt. Honom själv såg de inte.” Då sa han: ”Förstår ni så lite, är ni så tröga till att tro på det som profeterna har sagt? Skulle inte Messias lida detta och gå in i sin härlighet?” Och med början hos Mose och alla profeterna förklarade han för dem vad som står om honom överallt i skrifterna.

De var nästan framme vid byn dit de skulle, och han såg ut att vilja gå vidare, men de höll kvar honom och sade: ”Stanna hos oss. Det börjar bli kväll och dagen är snart slut.” Då följde han med in och stannade hos dem. När han sedan låg till bords med dem tog han brödet, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem. Då öppnades deras ögon och de kände igen honom, men han försvann ur deras åsyn. Och de sade till varandra: ”Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?”

De bröt genast upp och återvände till Jerusalem, där de fann de elva och alla de andra församlade, och dessa sade: ”Herren har verkligen blivit uppväckt och han har visat sig för Simon.” Själva berättade de då vad som hade hänt dem på vägen och hur han hade gett sig till känna för dem genom att bryta brödet.

Reflektion

Jag vet inte om du har erfarenhet av pilgrimsvandring?

Om du ännu inte provat så hoppas jag att du får möjlighet. För att vandra tillsammans – det gör någonting med oss.

Att vandra tillsammans det är att dela liv på alla plan.

Man är trött, man är glad, man är tyst, man äter tillsammans och man diskuterar allt - från vilket som är bästa sättet att ta hand om blåsor på fötterna till de riktigt stora frågorna om våra innersta rädslor och vår djupaste längtan.

Att vandra tillsammans är att dela liv.

Våga visa vårt innersta för varandra.

Våga föra de samtal som för oss vidare genom och ut ur det svåra.

Samtalen som väcker nya tankar och insikter.

Precis det som hände under vandringen till Emmaus.

De började sin vandring i rädsla, oro och förvirring. Men under vägens gång, medan samtalet djupnar, hittar de tillbaka till hopp och livsmod. De förstår att Jesus är hos dem.

Samma mönster är möjligt i ditt och mitt liv.

Du måste inte vara färdig med din tro för att vara med på vandringen. Vem är det? Vi går tillsammans. Vi delar liv.

Och mitt i det som verkade hopplöst glimmar det plötsligt till av hopp.

Så blir uppståndelsen verklig och på riktigt för oss här och nu.

Johanna Hardefors, präst, S:t Peters klostrets församling

Psalm 155

3. Herren lever, orden når oss:

se jag gör allting nytt. Framtiden väntar, res dig gläd dig som människa.

4. Herren lever mitt ibland oss,
dödas och lider här, uppstår och ger oss
gränslös kärlek. Halleluja

Bön

Gud, idag lär du oss att vandra.
På vårt livs vandring möter vi kända och okända.
Vi är pilgrimer
som möter andra pilgrimer.
Bland de okända finns du.

Lär oss att känna igen dig.
Lär oss att se dig i vår nästa,
vem det än må vara.
Hjälp oss att acceptera vårt liv som en vandring,
innesluten i din omsorg.
Låt oss bli berörda av din vilja att förnya
också där vi inte tror att det är möjligt.

Du är med från början,
du är med i slutet,
du är alltid med.
Tack Gud.
Amen

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.
Ge oss idag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket, din är makten och äran i evighet.
Amen

Välsignelsen

Herren välsigne dig och bevara dig
Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig
Herren vände sitt ansikte till dig och giv dig frid
I Faderns, Sonens och den Heliga Andens namn.
Amen

FOTO: JOHANNES FRENDSEN

FOTO: ALBIN HILLERT

